

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmet Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sevilay ÇELENK ÖZEN
Diyarbakır Milletvekili

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın istatistiki verilerine göre Türkiye'de en az bir fiziksel ya da zihinsel engeli bulunanların toplam nüfusa oranı yüzde 6.6'dır. Bu oran rakamsal olarak 5 milyonu aşkın kişinin en az bir engeli bulunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte engelin esas olarak bireylerin reel durumundan ziyade, diğerlerinin zihinlerinde ve önyargılı davranışlarında olduğu ve durumu bunun zorlaştırdığı da sıklıkla gündeme getirilen konular arasındadır. Bu yüzden de engellilerin ve engelli ailelerin desteklenmesi birçok farklı alanda iş birliği ve koordinasyonu gerektiren karmaşık bir süreçtir.

Türkiye'de Sağlık Bakanlığı, fiziksel ya da zihinsel engel vakalarının takibini, doğumdan itibaren yapmaktadır. Doğumla birlikte gerçekleşmiş olan engel durumlarının çoğu vakada hayat boyu süren sağlık komplikasyonlarının yaşanmasına neden olduğu bilinmektedir. Bu husus, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın engelli yurttaşlarla ilgili 2021 tarihli istatistik bülteninin Türkiye Sağlık Araştırması başlıkları altında işlenen yaş kategorileri verilerinde de gösterilmiştir.

Engelli bebeklerin büyüme süreçleri ve engelli bireylerin eğitim süreçleri engelin türüne bağlı olarak farklılaşan özel eğitim desteğini gerektirmekte ve aileler bakımından ekonomik, kültürel ya da psikolojik olarak çok yönlü sorunlarla mücadeleyi getirmektedir. Engelli bireylerin, engellilerin aile üyelerinin ve engelli ebeveynlerin sosyal yaşama katılımları da uygun eğitime erişim gibi çok zorlu süreçlerdir. Bu nedenle sıklıkla engelliler ve aileleri sosyal yaşamdan dışlanabilmektedir. Bu dışlanma gerek geleneksel medya alanında gerek yeni sosyal medyada engellilerin görünmezliği ile birlikte seyretmekte ve birbirini olumsuz yönde beslemektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız ile Sağlık Bakanlığı arasında, doğumdan başlayarak engelliliklerin izlenmesi ve engelli bebeklerin, engelli bireylerin ya da engelli ebeveynlerin takip edilmesi konusunda bir iş birliği söz konusu mudur? Böyle bir iş birliği söz konusu ise bu iş birliği çerçevesinde ya da Bakanlığınızın kendi çalışmaları kapsamında, engelli

doğumlara yol açan durumların, engelli bebeklerin, engelli bireylerin ve engelli ebeveynlerin olduğu hanelerin istatistiki bilgisine erişilebilmekte ve bunlardan başta kadınlar olmak üzere ebeveynleri desteklemek üzere yararlanılmakta mıdır?

- 2- “Ailenin korunması ve güçlendirilmesi” konusundaki çalışmalarınız, engelli bireylerin uygun eğitime ve eğitim desteğine erişimi konusunu da kapsamakta mıdır? Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı ya da ilgili hangi kuruluşlarla ve ne tür iş birliği yapılmaktadır?
- 3- Gündelik yaşamını idame ettirmekte güçlük çeken engelli bireylerin olduğu hanelerde sosyal yaşama ve istihdama dahil olma konusunda zaten dezavantajlı olan kadınların yaşamının iyiden iyiye güçleştiği bilgisi dikkate alındığında bu güçlüğü engellemek adına kadınlara ne tür destek sunulabilmektedir? Bu bağlamda Bakanlığınızca kadınların desteklenmesine dair bugüne kadar ne tür proje ve faaliyetler hayata geçirilmiştir.
- 4- Medya temsillerinin gündelik yaşamla etkileşimi düşünüldüğünde, engellilerin sosyal yaşama katılımının medya temsilleri aracılığıyla desteklenmesi konusunda Bakanlığınızın TRT, diğer medya kuruluşları, dijital mecralar ya da RTÜK nezdinde girişimleri/çalışmaları söz konusu mudur? Bunlar ne tür çalışmalardır.